

XVI. évfolyam, 5. szám, 2013

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVI. évfolyam, 5. szám, 2013

Megjelenik kéthetente
2013. március 27.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
kmohr@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	7
Nemzetközi piaci információk.....	11
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	13
Az olajos magvak és származékainak jegyzése.....	15
Nemzetközi piaci információk.....	18
BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET.....	19
Agrárpolitikai Hírek.....	22

ÖSSZEFOGLALÓ

Megtört a búza fronthavi jegyzésének január közepe óta tartó esése a chicagói árutőzsdén: a termény legközelebbi lejáratra szóló ára március 6-20. között 9 százalékkal 270 USD/tonnára növekedett.

Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon február közepe óta csökken az étkezési búza termelői ára, 2013. március második hetében 63 ezer forint/tonna volt az átlagár.

Magyarországon a NÉBIH jelentése szerint a kukorica előírányzott területe 1,23 millió hektár, szemben a tavalyi 1,26 millió hektárral. Az AKI PÁIR adatai alapján a takarmánykukorica termelői ára év eleje óta negatív trendet követ, március közepén tonnánként 60 ezer forintért kínálták a terményt a fizikai piacokon.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab fronthavi jegyzése március 11-19. között 7 százalékkal 517 USD/tonnára zuhant. Az *Oil World* elemzői szerint ez a tendencia azonban csalóka, a fundamentumok sokkal inkább a szójabab árának emelkedését vetítik előre.

Az Európai Bizottság 2013 februárjában javasolta az élelmiszer alapanyagból előállított biohajtóanyag 5 energiaszázalékig történő bekeverésének 6 esetleg 7 százalékra történő emelését.

GABONAPIACI JELENTÉS

Megtört a búza fronthavi jegyzésének január közepe óta tartó esése a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*): a termény legközelebbi lejáratra szóló ára március 6-20. között 9 százalékkal 270 USD/tonnára növekedett. Az áremelkedésben szerepet játszott a búza iránti kereslet erősödése, valamint az Amerikai Egyesült Államokban az őszi vetésű növényeket károsító tavaszi fagyok miatti aggodalom. Az *Agrimoney* hírei szerint a vizsgált időszakban élénkült a búza külkereskedelme, elsősorban néhány észak-afrikai és számos közel-keleti ország importja miatt. A nemzetközi kereskedelem fokozódása mellett az USA belpiaci áruforgalma is megnőtt, miután a termény alacsony ára a kukoricáról búzára való váltásra ösztönözte az állattartókat – különösen a baromfiágazat szereplőit. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) – a chicagói trendet követve – március 13-ig 233 euró/tonnára csökkent a kenyérgabona fronthavi jegyzése, amit a szűkös európai búzakészletek és a folyamatosan erős kereslet sem tudtak megfékezni. Az Európai Bizottság adatai szerint 2012. július 1. - 2013. március 12. között a Közösség 14,9 millió tonna búzát exportált, szemben az egy évvel korábbi 9,8 millió tonnával. Március 14-től az Európán végighaladó hideg és havazás, a ciprusi válság miatt gyengülő euró, valamint a franciaországi búza iránti élénk külpiaaci érdeklődés következtében emelkedni kezdett a termény májusi ára, amely március 20-án elérte a 243 euró/tonna szintet. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában – a nemzetközi hatás következtében – a malmi búza jegyzéseinél is megfigyelhe-

tő az erősödés (elsősorban a májusi és az augusztusi lejáratra vonatkozóan). A májusi szállítású termény ára 66 ezer forint/tonna fölé emelkedett március közepén, és e szint körül ingadozott március utolsó heteiben is. A tatkarmánybúza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 65 ezer forint/tonna körül mozgott márciusban.

A világ exportpiacain is érzékelhető a trendváltás: a február eleje óta tartó árcsökkenés után március közepén, a világpiacon meghatározó főbb kikötőkben 1-3 százalékkal növekedett a búza exportára az egy héttel korábbihoz viszonyítva. A fekete-tengeri régióban a szűkös oroszországi forrásokra és az ukrainai exportkorlátozásra való tekintettel nem történt ügyletkötés. Az ukrainai mezőgazdasági minisztérium ugyanakkor a korábbi várakozásokhoz képest nagyobb rendelkezésre álló forrás miatt 2013. március 20-án a búza 2012/2013. gazdasági évi exportjára vonatkozó korlátozást 500 ezer tonnával 7 millió tonnára emelte.

Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon február közepe óta csökken az étkezési búza termelői ára, március második hetében tonnánként 63 ezer forintért kínálták a terményt, ami azonban 13 százalékkal magasabb volt, mint az elmúlt év azonos időszakának átlaga. Az alapanyag árát követve, a finomliszt (BL 55) feldolgozói értékesítési ára a januári 100 forint/kg közeli szintről 95 forint/kg körülire mérséklődött, 15 százalékkal meghaladva az egy évvel korábbi átlagárát.

1. táblázat: A búza exportára

Kikötő	USD/tonna							
	2013. jan. 25.	2013. febr. 01.	2013. febr. 08.	2013. febr. 15.	2013. febr. 22.	2013. márc. 01.	2013. márc. 08.	2013. márc. 15.
Rouen (I. osztályú)	343	347	332	334	326	325	313	319
Hamburg (B minőség)	361	368	353	352	342	340	327	331
Fekete-tenger (IV. osztályú)	-	-	-	-	-	-	-	-
USA Gulf (HRW)	347	344	340	332	321	322	315	325

Forrás: IGC

A kukorica világpiacon jelentősen ingadozott márciusban. Chicagóban a termény fronthavi jegyzése az USA rendkívül szűkös kukoricaforrásai miatt március 6-13. között 292 USD/tonnára emelkedett. Ezt követően az állattartók egyre inkább az olcsóbb búza vásárlását részesítették előnyben, ami a hónap közepére átmeneti-

leg 10 dollárral csökkentette a kukorica határidős árát. A visszaesés nem tartott sokáig, március utolsó hetére újból 290 USD/tonna szint közelébe erősödött a termény májusi jegyzése, amiben szerepet játszott az USA tavaszi vetésének megkezdését késleltető csapadékos és hideg időjárás. A kukorica 2013/2014. gazdasági évre vo-

natkozó terméskilátásai kedvezőek az USA-ban és globális szinten is. A Nemzetközi Gabonaszövetség (IGC) a márciusi jelentésében az előző szezontól valamivel nagyobb, 173,5 millió hektár globális vetésterületet prognosztizál, az USA-ban 2 százalékos bővülésre számítanak, így 40 millió hektáron kerülhet mag a talajba. Az ó- és újtermésű kukorica határidős jegyzései közötti különbség ennek megfelelően egyre jobban nő: míg a termés legközelebbi lejáratra szóló ára 6 százalékkal emelkedett, addig az újtermés (decemberi szállítás) jegyzése közel ugyanennyivel csökkent év eleje óta. A MATIF-on a március eleji terminváltás hatására 220 euró/tonna alá esett a kukorica fronthavi jegyzése, majd a szűkös európai források és a tavaszi vetés elkezdését hátráltató télies időjárás következtében a hónap végén 230 eurón lehetett a tőzsdén a májusi szállítású kukoricára ügyletet kötni. A BÉT árupiaci szekciójában a takarmánykukorica májusi jegyzése a hónap eleji 61,5 ezer forint/tonna szintről 60 ezer forintra csökkent március végére.

A kukorica exportára eltérően alakult márciusban a főbb kikötőkben. A kukorica tőzsdei árának emelkedése

pozitív hatással volt a Mexikói-öbölben (USA, Gulf) a termés kikötői árára, így márciusban február eleji szintre emelkedett a kukorica exportára. A fekete-tengeri régióban a közelmúlt élénk külkereskedelme miatt kevés exportra szánt áru maradt. A tavaszi vetés megkezdése miatt a belpiaci áruforgalom is visszaesett, ezért a kukorica kikötői ára nem mozdult el a 285 USD/tonna szintről a hónapban. Argentínában a visszafogott kereslet, míg Brazíliában a betakarítás gyakorolt nyomást a termés exportárára. A braziliai Paranaguában a logisztikai problémák és az intenzív szójababexport miatt hétélig nem lehetett a kukoricára árajánlatot tenni.

Magyarországon a NÉBIH jelentése szerint a kukorica előirányzott területe 1,23 millió hektár, szemben a tavalyi 1,26 millió hektárral. Az AKI PÁIR adatai alapján a takarmánykukorica termelői ára év eleje óta negatív trendet követ, március közepén tonnánként 60 ezer forintért kínálták a terményt a fizikai piacokon, 23 százalékkal meghaladva az előző év azonos időszakának átlagárát.

2. táblázat: A kukorica exportára (FOB)

Kikötő	USD/tonna							
	2013. jan. 25.	2013. febr. 01.	2013. febr. 08.	2013. febr. 15.	2013. febr. 22.	2013. márc. 01.	2013. márc. 08.	2013. márc. 15.
Argentína, Rosario (Up River)	298	300	283	279	276	277	275	280
Fekete-tenger	305	305	300	285	285	285	285	285
Brazília, Paranagua	298	304	291	285	-	-	-	286
USA Gulf	306	313	304	300	298	311	308	31

Agrárpolitikai Hírek

- Az Európai Unió agrárminisztereinek március 13-án született egyezségén 5 százalékra csökkentették az úgynevezett ökológia célterületeket. A támogatás feltételeit a gazdaság méretéhez kötötték: a 10 hektárnál kisebb földterület esetében egyáltalán nem lesz előírás, 10 és 30 hektár között elegendő kétféle növényt termesztetni, és csak 30 hektár fölött írják elő minimum három növény termesztését. A közvetlen kifizetések 30 százalékát környezetvédelmi feltételek betartásához kötik. Fontos változás még, hogy a közvetlen támoga-

tási boríték tervezett 10 százaléka helyett 12 százalékra emelkedik a termeléshez köthető támogatás.

- Újból napirendre került az Európai Tanács ülésén a neonikotinoid alapú növényvédő szerek betiltása. Ennek oka egy januárban megjelent tanulmány, amely szerint ez a szer áll az egyes tagországokban megfigyelhető méhpusztulások mögött. A tagországok április második felében szavaznak újra a kérdésről.

- Az 1142/2013. (III. 21.) Korm. határozat szerint a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet több mint 1031 hektár termőföldet (394 db földrészletet) ad 5 évre ingyenes önkormányzati vagyonkezelésbe a közfoglalkoztatási program megvalósítása érdekében.

A gabonafélék termelői ára

3. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2013. 10. hét	2013. 11. hét	2013. 11. hét / 2013. 10. hét százalék
Étkezési búza	tonna	3 933	1 669	377	7 048	5 978	85
	HUF/tonna	60 866	66 911	68 780	66 872	63 052	94
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	1 787	520	-	10 098	2 359	23
	HUF/tonna	59 583	62 623	-	59 827	60 196	101
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

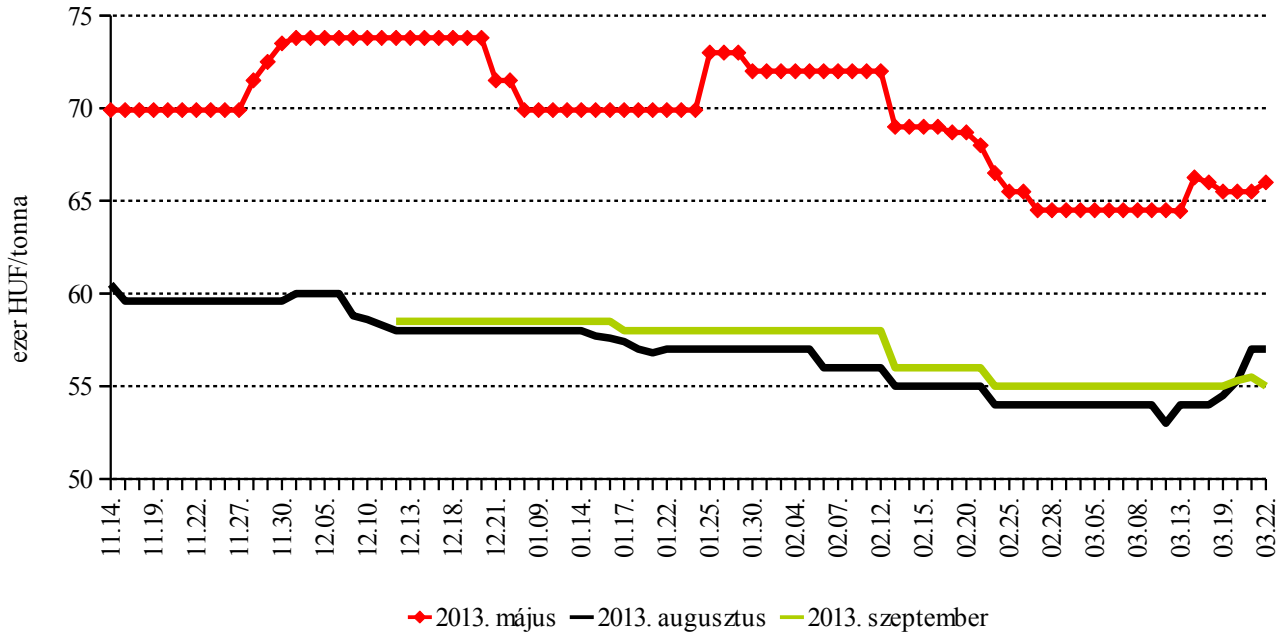
4. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2012. 11. hét	2013. 10. hét	2013. 11. hét	2013. 11. hét / 2012. 11. hét százalék	2013.11. hét / 2013.10. hét százalék
Étkezési búza	tonna	5 622	7 048	5 978	106	85
	HUF/tonna	55 621	66 872	63 052	113	94
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	14 800	10 098	2 359	16	23
	HUF/tonna	48 949	59 827	60 196	123	101
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

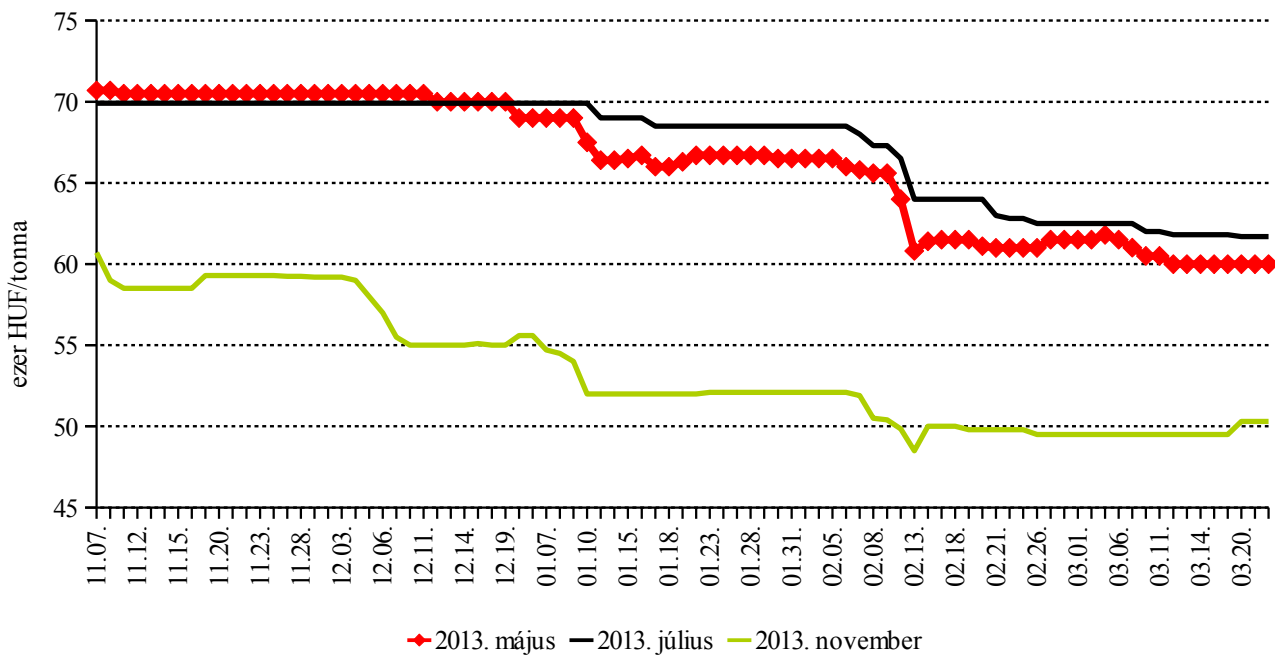
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

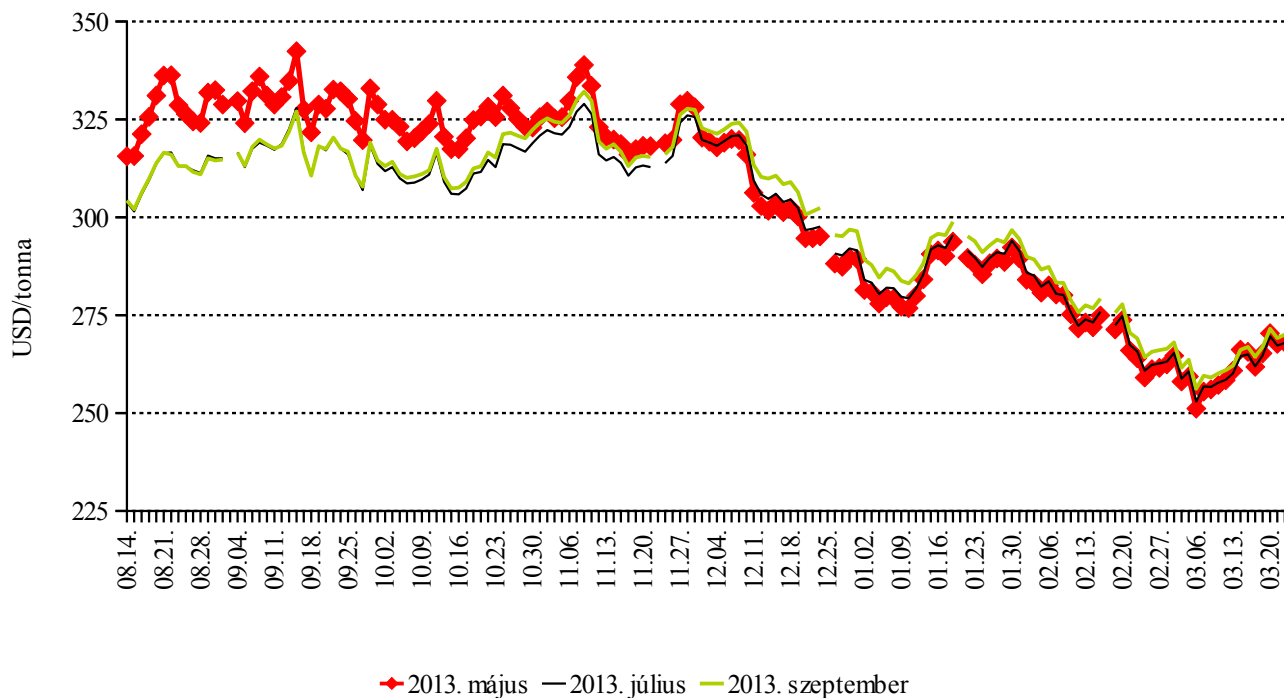
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

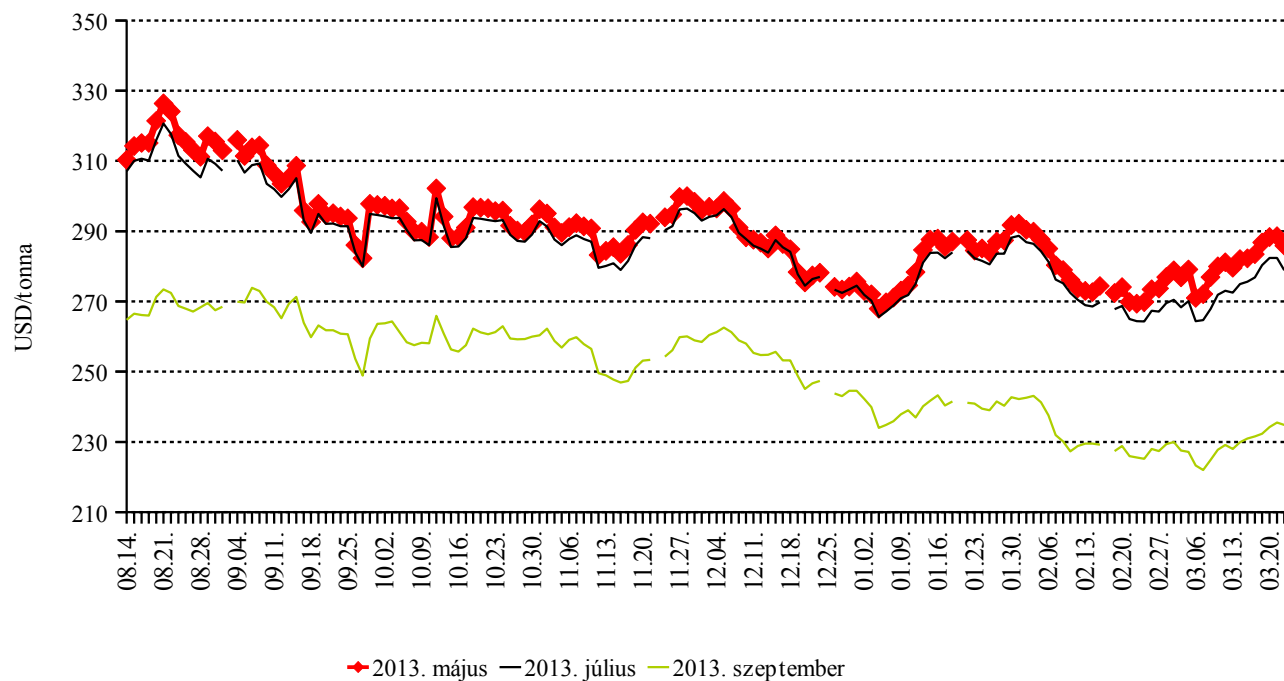
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

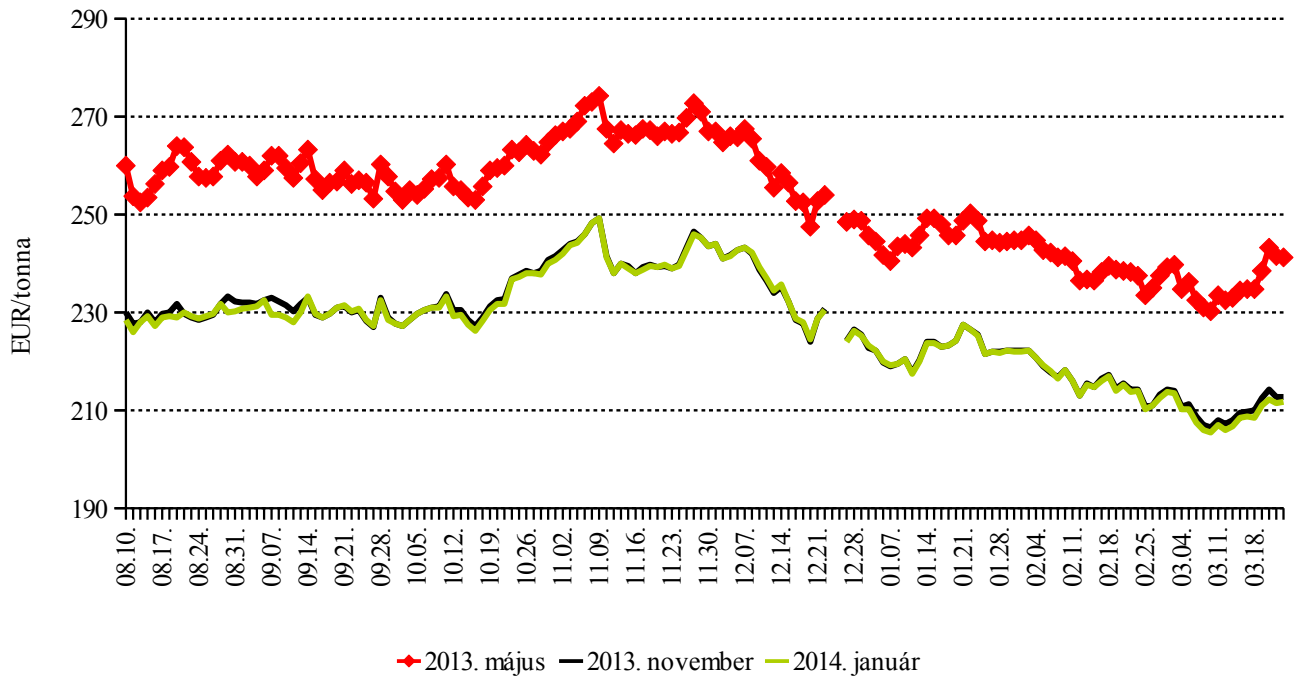
4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

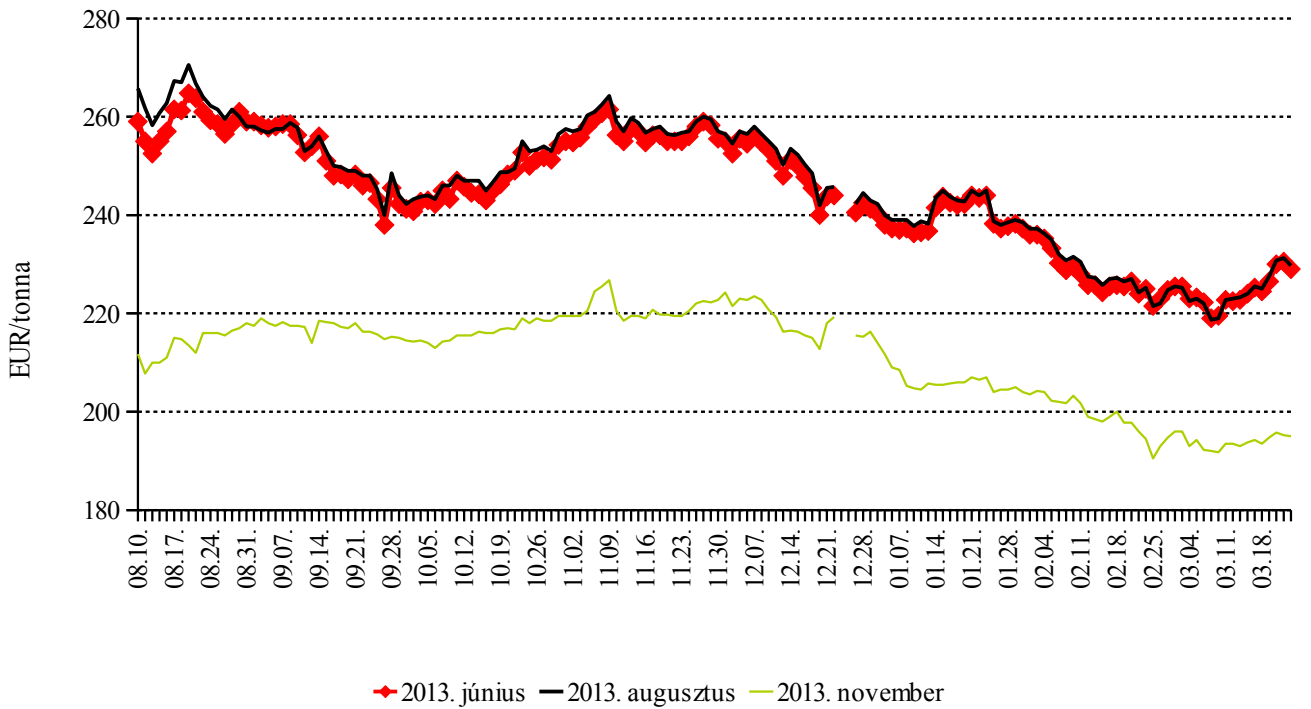

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

5. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2012. 11. hét	2013. 10. hét	2013. 11. hét	2013. 11. hét / 2012. 11. hét százalék	2013. 11. hét / 2013. 10. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	300	1 116	232	77	21
	HUF/kg	78	91	92	118	101
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	581	1 596	774	133	48
	HUF/kg	81	93	94	116	101
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	313	371	292	93	79
	HUF/kg	89	104	103	116	99
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	18	41	26	148	63
	HUF/kg	89	100	101	113	101
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	27	31	8	31	27
	HUF/kg	92	114	115	125	101
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	287	648	155	54	24
	HUF/kg	77	90	90	118	100
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	279	603	266	95	44
	HUF/kg	80	91	91	115	101
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	29	52	19	66	37
	HUF/kg	89	99	104	117	104
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	27	37	15	57	42
	HUF/kg	96	113	113	118	100

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2012. december	2013. január	2013. február
Finomliszt BL 55	208	197	210
Fehér kenyér	270	274	300
Félbarna kenyér	295	293	279
Étkezési búzadara AD	259	228	229

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. március 22.)

7. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. május	241	74 269	2013. május	268	63 788
2013. november	213	65 495	2013. július	268	63 752
2014. január	212	65 187	2013. szeptember	270	64 259
2014. március	212	65 110	2013. december	274	65 237
2014. május	211	64 956	2014. március	279	66 286
2014. november	208	64 033	2014. május	279	66 374

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

8. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. június	229	70 498	2013. május	286	68 033
2013. augusztus	230	70 729	2013. július	279	66 367
2013. november	195	60 031	2013. szeptember	235	55 892
2014. január	196	60 416	2013. december	223	52 951
2014. március	198	60 800	2014. március	226	53 812
2014. június	199	61 262	2014. május	229	54 469

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

9. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. május	322	76 647
2013. július	308	73 196
2013. szeptember	313	74 363
2013. december	313	74 363
2014. március	313	74 363
2014. május	313	74 363

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. táblázat: A főbb termények fronthónapi jegyzésű kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2013. 03.22. (százalék)	2013. 03.15. (százalék)
Búza	2013. május	268	27,2	27,0
Kukorica	2013. május	286	23,1	23,6
Szójabab	2013. május	529	18,2	18,1
Szójadara	2013. május	462	24,5	23,4

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8%, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68%-os valószínűséggel $\pm 15,8\%$ eltérés várható.)

Forrás: Barchart

11. táblázat: A különböző árutőzsdéi szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2013. március 19.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ¹⁾	Vételi	Eladási	Spread ¹⁾	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	76 382	133 268	118 859	20 198	10 776	86 063	124 376	54 083	37 305	24 052	33 435
Kukorica	236 488	648 156	274 138	14 186	33 266	275 580	98 703	153 777	120 799	67 435	55 829
Szójabab	161 110	318 494	77 278	19 443	23 861	128 654	25 457	53 368	55 448	48 403	28 660
Szójadara	49 758	175 525	56 113	1 819	8 935	72 585	18 568	18 402	18 409	15 181	15 716

^{a)}Spread – Különbözeti ügylet

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab fronthavi jegyzése március 11-én 4 havi csúcsra, 557 USD/tonnára emelkedett, ami a brazil kikötők lassú kiszolgálásával kapcsolatos negatív befektetői hangulattal magyarázható (a logisztikai elégtelenségek miatt mintegy 200 hajó állt sorban az ország partjainál). Így könnyen előfordulhat, hogy Kína az importigényének egy részét a már amúgy is rendkívül szűkös Egyesült Államokbeli forrásokkal kívánja kielégíteni. Az aggodalmak ellenére március 11-19. között 7 százalékkal 517 USD/tonnára zuhant a termény határidős ára, amiben a terminváltás miatti pozíciózárások mellett a szójabab betakarítása szempontjából kedvezően alakuló dél-amerikai időjárás és a globális kereslet visszaesése is szerepet játszott. Egyes hírek szerint ugyanis Kína közel 2 millió tonna szójabab megvásárlásától állt el a szállítási anomáliák következtében. Szintén a negatív trendet erősítették azok a jelentések, amelyek a kínai feldolgozók jövedelmezőségének csökkenéséről, valamint az Egyesült Államok szójabab-feldolgozásának jelentős visszaeséséről szólnak. Az *Oil World* elemzői szerint ez a tendencia azonban csalóka, a fundamentumok sokkal inkább a szójabab árának emelkedését vetítik előre. Ezek a következők:

- Az *Oil World* márciusi előrejelzésében a világ szójababtermelését az egy hónappal korábbihoz képest 2,5 millió tonnával lefelé, 265 millió tonnára korrigálta. A vártnál kisebb kibocsátásra számítanak Argentínában (-1,5 millió tonna), Braziliában (-700 ezer tonna) és Paraguayban (-400 ezer tonna).
- A szójabab globálisan feldolgozott és exportálható mennyisége kevesebb lesz a korábban jel-

zethnél a folyó gazdasági év második felében. Ennek egyrészt Brazília elmaradott infrastrukturális háttere és az ebből fakadó problémák, másrészt az argentin gazdák visszafogott értékesítési hajlandósága az okai. Argentínában ugyanis a gazdasági válság és a fokozódó infláció ellenére a nemzeti valuta hivatalos árfolyama továbbra is magas. A szakértők a világ olajtőibe kerülő szójabab mennyiségét 19,9 millió tonna körülire becsülik 2013. március-augusztus időszakára, 3 millió tonnával kevesebbre, mint egy évvel korábban. A termény globális exportját ugyanerre az időszakra 5,85 millió tonnára teszik, ami 6,75 millió tonnával marad el a 2012. azonos időszakában a külpiacokon értékesített mennyiségtől.

- A feldolgozás csökkenésével a szójadara globális kínálata és exportja is kevesebb lehet a vártnál.
- Mivel a szójaolaj globális előállítás is mérséklődhet, ezért a szójabab világpiaci árára kevésbé lesz hatással a visszafogott biodízelgyártás és az egyéb növényi olajok növekvő kibocsátása.

A szakértők előrejelzése szerint a szójabab és a napraforgómag, valamint a repcemag ára közötti különbség erősödni fog az elkövetkező három hónapban.

Az olajosmagdarák, ezen belül a szójadara ára előre láthatóan magasan marad mindaddig, amíg a legfőbb importőr országok forrásai szűkösek. Ez az időszak – a dél-amerikai szállítmányok időbeli csúszása miatt – előreláthatóan hosszabb lesz a vártnál.

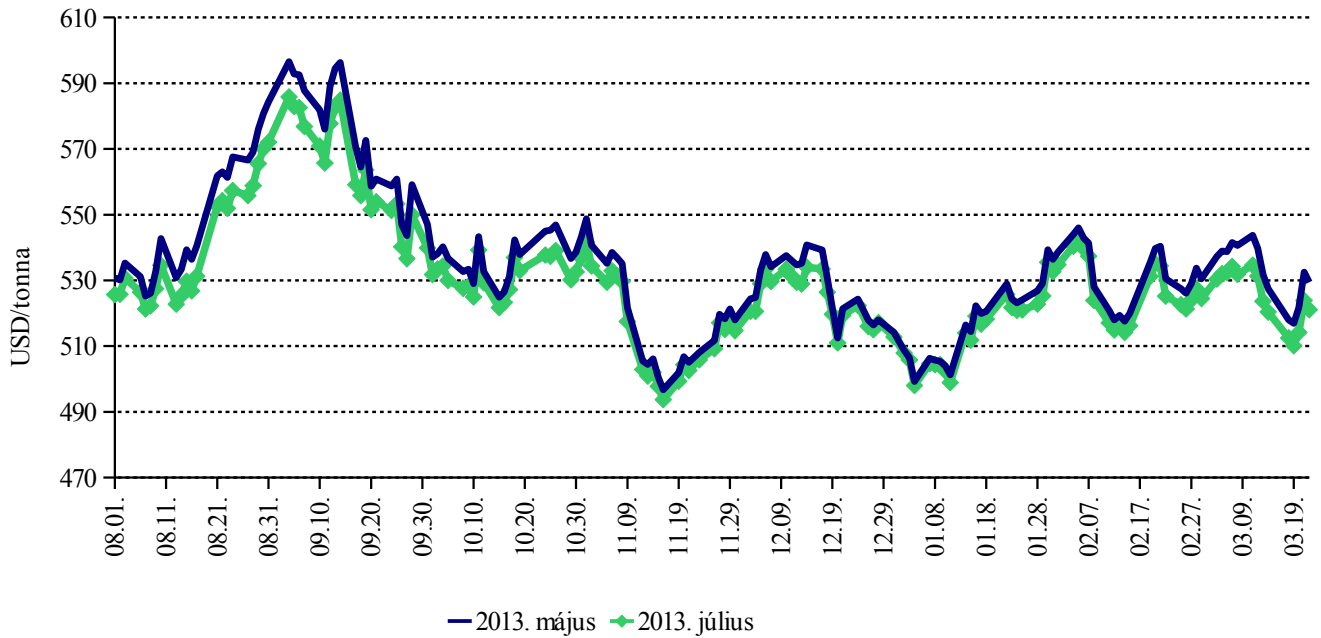
12. táblázat: **Olajos magvak és származékaik: reprezentatív eladási árajánlatok átlaga a legközelebbi szállítási határidőre**

			USD/tonna					
	Származás	Paritás	2012. márc.	2013. jan.	2013. febr.	2013. márc. 7.	2013. márc.14.	2013. márc.21.
Napraforgómag	EU	CIF Amsterdam	589	672	686	670	665	655
Napraforgóolaj	EU	FOB ÉNy EU kikötők	1266	1269	1275	1235	1215	1210
Napraforgóolaj	Fekete-tenger	FOB	1161	1165	1168	1135	1120	1115
Napraforgódara	Ukrajna	DAF	179	336	327	305	295	295
Repce (00)	EU	CIF Hamburg	628	628	641	625	602	615
Repceolaj	Hollandia	FOB ex-mill	1292	1214	1225	1171	1145	1159
Repcedara (34%)		FOB ex-mill, Hamburg	287	364	382	373	359	360
Szójabab	Brazil	CIF Rotterdam	554	573	578	587	569	555
Szójabab	USA	CIF Rotterdam	543	592	596	608	598	575
Szójaolaj	USA	FOB Gulf	1222	1147	1151	1140	1137	1161
Szójaolaj	Brazília	FOB	1190	1133	1121	1076	1011	1023
Szójaolaj	Argentína	FOB	1195	1138	1123	1076	1011	1019
Szójaolaj	Hollandia	FOB ex-mill	1287	1190	1175	1135	1111	1123
Szójadara (44/45%)	Hamburg	FOB ex-mill	426	512	513	515	503	493
Szójadara (49%)	Argentína	CIF Rotterdam	421	538	535	522	515	508

Forrás: OIL World

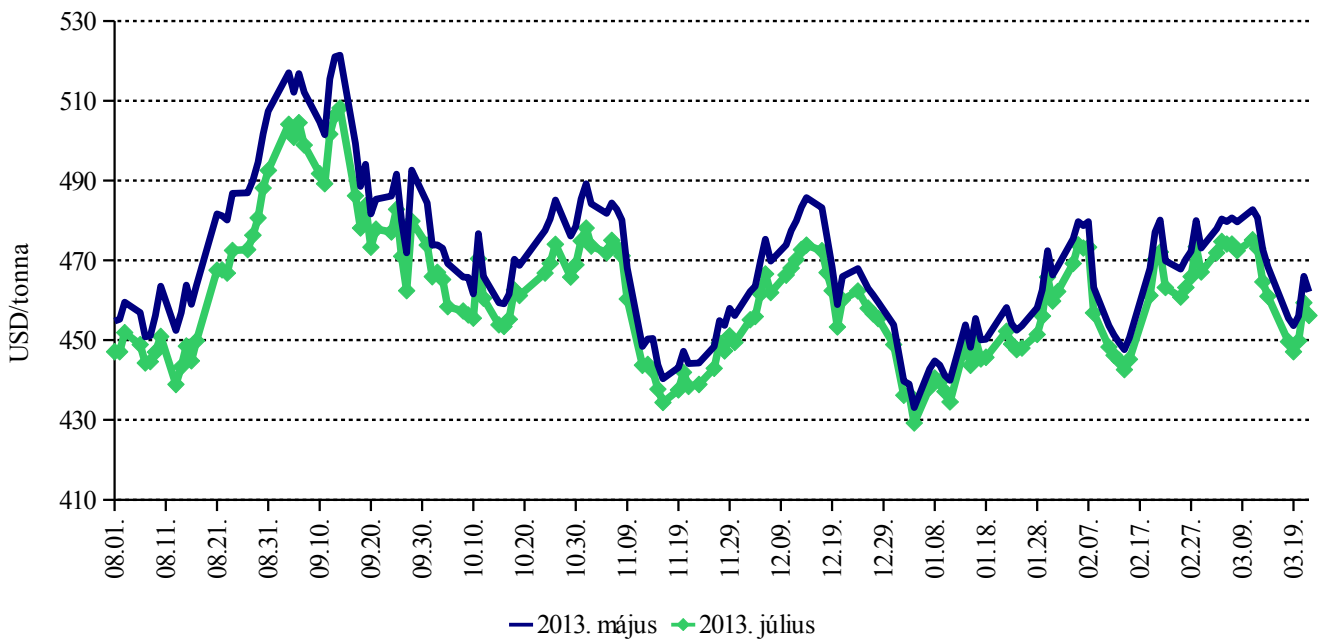
Az olajos magvak és származékainak jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

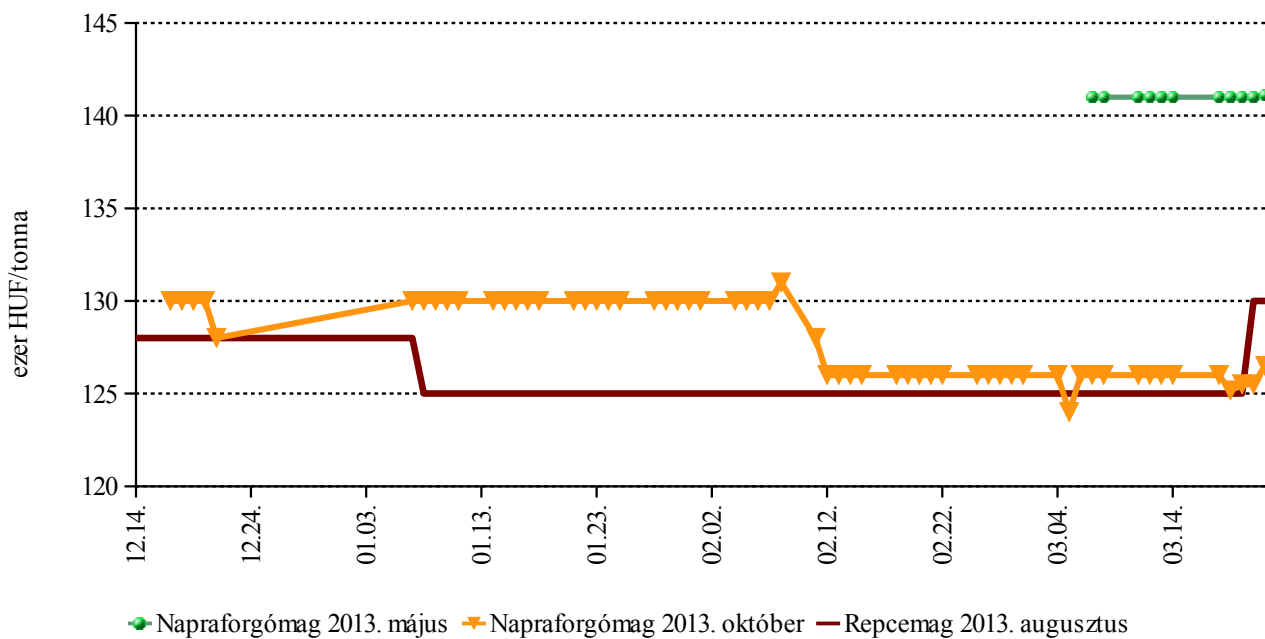
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

9. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

13. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóinak értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2012. 11. hét	2013. 10. hét	2013. 11. hét	2013. 11. hét/ 2012. 11. hét százalék	2013. 11. hét/ 2013. 10. hét százalék
Ipari napraforgómag	tonna	5 945	8 431	3 839	65	46
	HUF/tonna	118 138	143 066	138 753	117	97
Repcemag	tonna	2 975	2 323	-	-	-
	HUF/tonna	129 554	140 747	-	-	-
Nyers napraforgóolaj	tonna	23	-	588	2 513	-
	HUF/tonna	265 170	-	276 157	104	-
Napraforgódara	tonna	2 868	-	2 467	86	-
	HUF/tonna	40 242	-	65 839	164	-
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

14. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2013-03-05	943	281 157
		2013-03-12	943	287 623
		2013-03-19	943	287 840
Napraforgóolaj (finomított)		2013-03-05	1 053	313 971
		2013-03-12	1 053	321 191
		2013-03-19	1 053	321 434
Szójaolaj (nyers)	Olaszország	2013-03-05	883	263 259
		2013-03-12	883	269 313
		2013-03-19	878	267 989
Szójaolaj (finomított)		2013-03-05	938	279 666
		2013-03-12	938	286 097
		2013-03-19	928	283 259
Napraforgódara		2013-03-05	-	-
		2013-03-12	-	-
		2013-03-19	-	-
Repcedara	Ausztria	2013-03-05	-	-
		2013-03-12	-	-
		2013-03-19	293	89 330

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. március 22.)

15. táblázat: **Repce**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2013. május	475	146 075
2013. augusztus	432	132 837
2013. november	431	132 760
2014. február	431	132 760
2014. május	428	131 837
2014. augusztus	404	124 371

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

16. táblázat: **Szójabab**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. május	529	125 968
2013. július	521	124 009
2013. augusztus	505	120 073
2013. szeptember	478	113 794
2013. november	464	110 506
2014. január	466	110 908

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

17. táblázat: **Szójadara**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. május	462	109 955
2013. július	456	108 565
2013. augusztus	437	103 898
2013. szeptember	408	97 158
2013. október	391	93 067
2013. december	390	92 753

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET

Az Európai Bizottság 2012. október 17-én javaslatot tett a benzin és dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK irányelvek módosítására. Günther Oettinger Bizottsági elnök úgy nyilatkozott, hogy az előterjesztés célja a bioüzemanyagok felhasználásából adódó előnyök jobb kihasználása és az alapanyagok előállítására fordított földterületek arányának korlátozása. A javaslat a közlekedésben célként kitűzött 10 százalékos energia részarányban történő kötelező biohajtóanyag bekeverést változatlanul hagyta, de azzal módosította, hogy ebből csak 5 energiaszázalékig engedélyezi az élelmiszernövény alapanyagból előállított bioüzemanyag alkalmazását. Az előterjesztését a tagállamok 2013. február közepén megvitatták.

A Bizottság számításai szerint a közlekedés 2020-ban 312 Mtoe (millió tonna olajegyenérték) hajtóanya-

got használ fel. A nemzeti jelentések alapján a tagállamok az első generációs bioüzemanyagot összességében 8,6 energiaszázalékra tervezték be, ennek 5 energiaszázalékra csökkentése esetén a második, illetve a harmadik generációs üzemanyagok részarányát 3,6 energiaszázalékra kell emelni. Az Európai Unióban az első generációs kapacitások kiépültek, illetve számos üzem jelenleg is épül. A rendelkezésre álló biodízel kapacitás jelenleg 22,1 millió tonna, ami már most jelentősen meghaladja a 2020-ra tervezett 5 százalékos bekeveréshez szükséges 13,1 millió tonnát (11,6 Mtoe). A *Deutsches Biomasseforschungszentrum (DBFZ)* becslése szerint a tagállamokban már 2012-ben 11 Mtoe biodízelt tankoltak a közúti járművek. A kapacitások kihasználtsága az elmúlt évben a magas alapanyagárak miatt volt alacsony.

18. táblázat: Az Európai Bizottság javaslatainak összefoglalása

	Eredeti rendelkezés (2009/28/EK irányelv)	Módosító javaslat (COM (2012) 595)
Cél	2020-ra 10 energiaszázalék megújuló energia felhasználás elérése a közlekedési ágazatban.	A cél továbbra is 2020-ra a 10 energiaszázalék bekeverés elérése, de ebből csak 5 százalék lehet élelmiszer alapanyagú.
A cél kiszámításának módja	Hulladék, maradékanyagok, cellulóz és minden nem élelmiszer alapú bioüzemanyag esetén a bekeverésben kétszeresen történő elszámolás lehetősége.	A nem élelmiszer alapanyagok elszámolási lehetősége továbbra is kétszeres marad, de meghatározásra kerültek négyszeresen elszámolhatók is.
Az ILUC hatás figyelembe vétele	Elvárás az ILUC hatás nyomon követése.	A tagállamok számára jelentési kötelezettség a természet alpanyagok ILUC hatásáról. A Bizottság jelentést készít 2017. december 31-ig a nem élelmiszer alapanyagú biohajtóanyag előállításról, és az ILUC hatás csökkentésére további javaslatot tesz.
Az előállítás és felhasználás során keletkező üvegházhatású gáz kibocsátás-megtakarítás	Az üvegházhatású gáz kibocsátás-megtakarítást a jelenleg engedélyezett 35 százalékról 50 százalékra kell javítani 2017-ig, 2018-tól az új üzemeknek 60 százalékos csökkentést kell elérniük.	Az új üzemeknek már 2014. július 1-től 60 százalékos üvegházhatású gáz kibocsátás-megtakarítást kell elérniük.

Forrás: Deutsches Biomasseforschungszentrum

19. táblázat: **A biohajtóanyagok 10 százalékos bekeverése a nemzeti tervek alapján és annak várható változása**

	A biohajtóanyagok tervezett 10 százalékos bekeverése 2020-ban a nemzeti tervek alapján			Az élelmiszer alapanyagok 5 százalékgig történő korlátozása esetén		
	Részarány (%)	Millió toe	Millió tonna	Részarány (%)	Millió toe	Millió tonna
A közlekedési ágazat teljes hajtóanyag igénye		312			312	
Első generációs biohajtóanyag	8,60	26,5		5	15,6	
Ebből biodízel		19,8	22,3		11,6	13,1
Ebből bioetanol		6,7	10,5		3,9	6,3
Biohajtóanyag hulladékból és más maradékanyagokból (második és harmadik generációs)	1,50			3,60		
Elektromos és más megújuló energiákból előállított hajtóanyag	1,40			1,40		

Forrás: Deutsches Biomasseforschungszentrum

A 2009/28/EK irányelv 17. cikkelye alapján a bioüzemanyagok és a folyékony bioenergia-hordozók használatából eredő gázkibocsátás-megtakarításnak 35 százalékosnak kell lenni, amit 2017-re legalább 60 és 2018-ra 80 százalékra kell emelni. A Bizottság 2012. októberi módosítása szerint már a 2014. július 1-je után üzembe helyezett létesítményekben az üvegházhatású gázkibocsátás-megtakarításnak el kell érnie a 60 százalékot. Az intézkedés célja a rossz hatékonyságú üzemekben a technológia minél gyorsabb ütemű fejlesztése, ez vagy más alapanyagokra való átállítás viszont költséges.

A Bizottság a módosító javaslatában a felhasznált alapanyagtól függően a kétszeres mellett, négyszerese beszámíthatóságot is engedélyezne.

A következő alapanyagokból előállított biohajtóanyagok lennének kétszeresen elszámolhatók a bekeverésben: az Európai Parlament és Tanács a nem emberi

fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó 1774/2002 EK rendelete szerinti I. és II. kategóriába sorolt állati zsiradék és maradékanyag, a használt sütőolaj, a nem élelmiszercélú cellulóztartalmú alapanyagok, lignocellulóz a fűrészlé és a furnérlé kivételével. A kétszeresen beszámítható termékekre vonatkozóan számos ország tett lépéseket. A vágóhidak mellett már több üzem is épült, habár a tagállamok eltérő mértékben engedélyezik a vágóhídi hulladék zsiradék felhasználását. A használt sütőolaj piaci ára jelenleg van kialakulóban. Németországban a *Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (BLE)* közlése szerint kevés környezetvédelmi tanúsítvánnyal rendelkező használt sütőolaj állt az elmúlt évben rendelkezésre. A tanúsítvány nélküli használt sütőolaj beszámítása viszont csak egyszeresen lehetséges.

20. táblázat: **Az Európai Unió biodízel- és bioetanol-előállításának és felhasználásának jellemző adatai**

	Biodízel	Bioetanol	HVO
	Millió tonna	Millió m ³	Millió tonna
Termelési kapacitás	22,1	5,8	1
Termelés	8,2	4,6	nincs adat
Felhasználás	11	5,5	nincs adat
Nettó import	2,6	1,7	nincs adat

Forrás: Deutsches Biomasseforschungszentrum

A négyszeres értékkel történő bekeverés a következő alapanyagokból előállított biohajtóanyagokra vonatkozik: alga, kommunális- és ipari hulladék, szalma, állati eredetű trágya, pálmatermés üres héja, tallolaj-szurok, nyers glicerin, kipréselt cukornád, szőlőtörköly és borseprő, dióhéj, háncs és héj, kukoricacső, fakéreg. A felsoroltak túlnyomó többsége maradék-, vagy hulladékanyag.

A kétszeres és négyszeres beszámíthatóság lehetősége miatt a felsorolt alapanyagokat a tagállamok várhatóan előnyben részesítik majd, ami erős érdeklődést gerjeszthet ezen termékek iránt.

Stefan Kapferer, a németországi gazdasági minisztérium államtitkára hangsúlyozta, hogy a hulladékból, alagából és más második és harmadik generációs alapanyagokból előállított biohajtóanyag többszörös elszámolási lehetőségének túlzott mértékű alkalmazását célszerű lenne elkerülni, mivel ezeknek az alapanyagoknak és technológiáknak még nem ismertek a mellékhatásai, környezeti hatásaik pedig még nem teljesen feltártak. Véleménye szerint a Bizottság ezeket a termékeket, mint rendelkezésre álló alapanyag mennyiségeket is túlértékeli. Szakértők szerint a négyszeresen beszámítható alapanyagokhoz piaci méretekben termelő üzemek várhatóan csak 2020 után fognak megfelelő számban rendelkezésre állni.

Ms. Sul, a WTO szakértőjének véleménye szerint a nem élelmiszernövény-alapanyagból előállított biohajtóanyag technológiájával csak az EU és az USA rendelkezik, ezért az intézkedés más országokkal szemben diszkriminatív.

A kétszeresen és négyszeresen beszámítható biohajtóanyagok részarányának növekedése miatt a ténylegesen bekevert bioüzemanyag mennyisége összességében csökken, ami egyúttal a fosszilis hajtóanyag részarányának növekedését eredményezi. Ez éppen az ásványolaj értékesítésnek kedvez és növeli a közlekedésben a károsanyag-kibocsátást. Németországban 2012-ben 7,1-7,3 térfogat százalék között változott a bekeverés, de a kétszeres elszámolhatóság miatt a kereslet kisebb volt, elsősorban az első generációs biodízel iránt.

Már a 2009/28/EK irányelv alapján is csak azok a biohajtóanyagok vehetők figyelembe a kvótateljesítésben, amelyeknek a teljes előállítási láncában az ökológiai követelményeket betartották. Ezt a Bizottság tanúsítvánnyal igazolja. Eddig 13 tanúsítványt adtak ki és további önkéntes rendszerek kérelmezik elismerésüket. A tanúsítvány kiadása során valamennyi ökológiai tényezőt

figyelembe veszik és folyamatosan ellenőrzik. A Bizottság megvizsgáltatta azt is, hogy a bioüzemanyag termelés milyen földhasználat változást jelenthet. Az *International Food Policy Research Institut (IFPRI)* vizsgálata szerint a földhasználatból eredő becsült kibocsátás a gabonafélék és egyéb keményítőben gazdag növények esetében 12 gCO₂ egyenérték/MJ, cukornövényeknél 13 gCO₂ egyenérték/MJ, olajnövényeknél 55 gCO₂ egyenérték/MJ. Az olajnövények nagyobb kibocsátása miatt a biodízel-előállítás érintett hátrányosan, szemben a bioetanollal. Nagy-Britanniában az alapanyag-termesztésben nagy hangsúlyt helyeznek az ILUC (*Indirect land use change*) hatás felmérésére és elkerülésére.

Ausztria szakértője arra hívta fel a figyelmet, hogy az alapanyag helyben történő előállítását kellene támogatni, mivel a szállítás környezetszennyező, szembe megy a klímavédelmi programmal. Írország képviselője ugyanakkor azt tartja fontosnak, hogy az importált alapanyaggal szemben minden diszkrimináció elkerülhető legyen.

A földhasználattal kapcsolatban időről időre felmerül a biohajtóanyag/élelmiszer vita: a biohajtóanyag-alapanyag termesztése mennyi helyet foglal el a humán- és a takarmány-előállítás előtt. A Nemzetközi Gabonaszövetség (*JGC*) becslése szerint a 2012/2013. gazdasági évben az Európai Unió üzemébe 4,5 millió tonna kukorica, 5,2 millió tonna búza és 0,7 millió tonna árpa kerül. A takarmány előállítás szempontjából figyelembe kell venni azt is, hogy a bioüzemanyag előállítása során felhasználásra kerülnek a melléktermékek.

A Bizottság 2013 februárjában módosította a 2012. októberi javaslatát. Az élelmiszer alapanyagból előállított biohajtóanyag 5 energiaszázalékig történő bekeverését 6 esetleg 7 százalékosra emelné, illetve az első generációs bioüzemanyagok részarányának korlátozása csak egy későbbi időpontban kerülne bevezetésére. Günther Oettinger Energiaügyi Biztos a változtatást azzal indokolta, hogy már most is vannak olyan tagállamok, amelyek az első generációs biohajtóanyag bekeverés 5 energiaszázalékos határát túllépik.

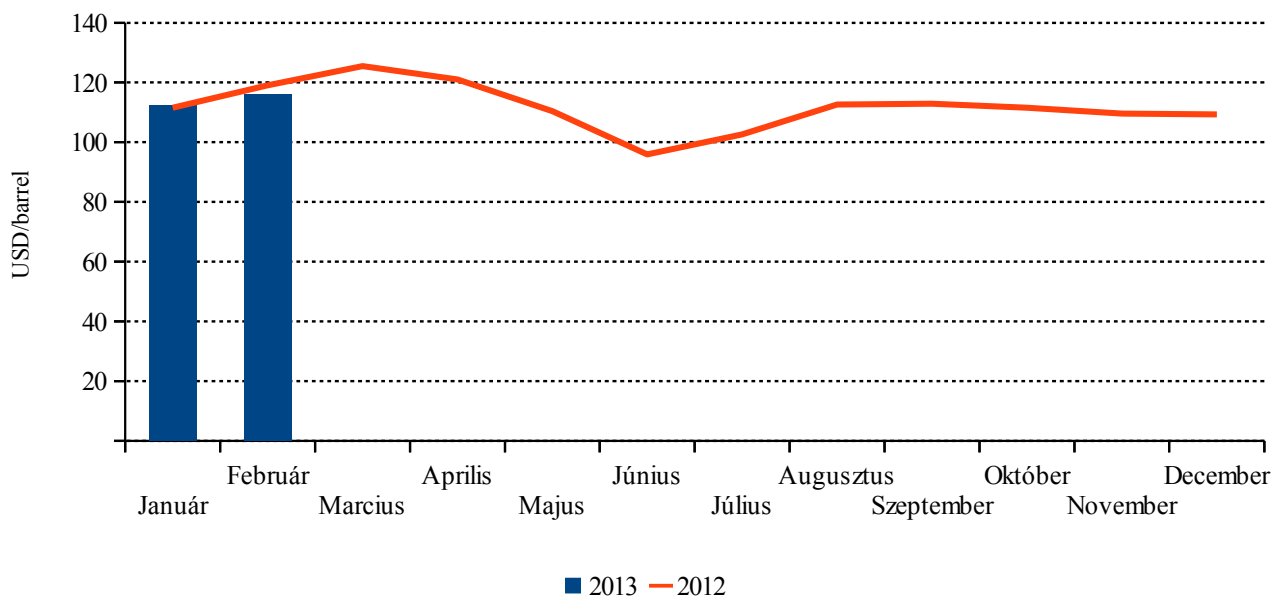
A Bizottság folyamatosan nyomon követi a bevezetett intézkedések hatékonyságát, vizsgálja, hogy a biohajtóanyagok előállításával összefüggésben a földhasználat közvetett megváltozásából eredően üvegházhatású gáz kibocsátás-megtakarítás hogyan módosul. A Bizottság erről legkésőbb 2017. december 31-ig köteles beszámolni az Európai Parlamentnek és Tanácsnak.

Agrárpolitikai Hírek

- Brazíliában 2013. május 1-én újra 25 százalékra emelik a bioetanol bekeverési arányt, amelyet az elmúlt évben 20 százalékra csökkentettek.

- Franciaország biodízelimportja 387 ezer tonnára csökkent 2012-ben a 2011. évi 486 ezer tonnáról. A francia szakértők ezt a hulladék- és maradékanyagok kétszeres elszámolásának lehetőségével magyarázzák.

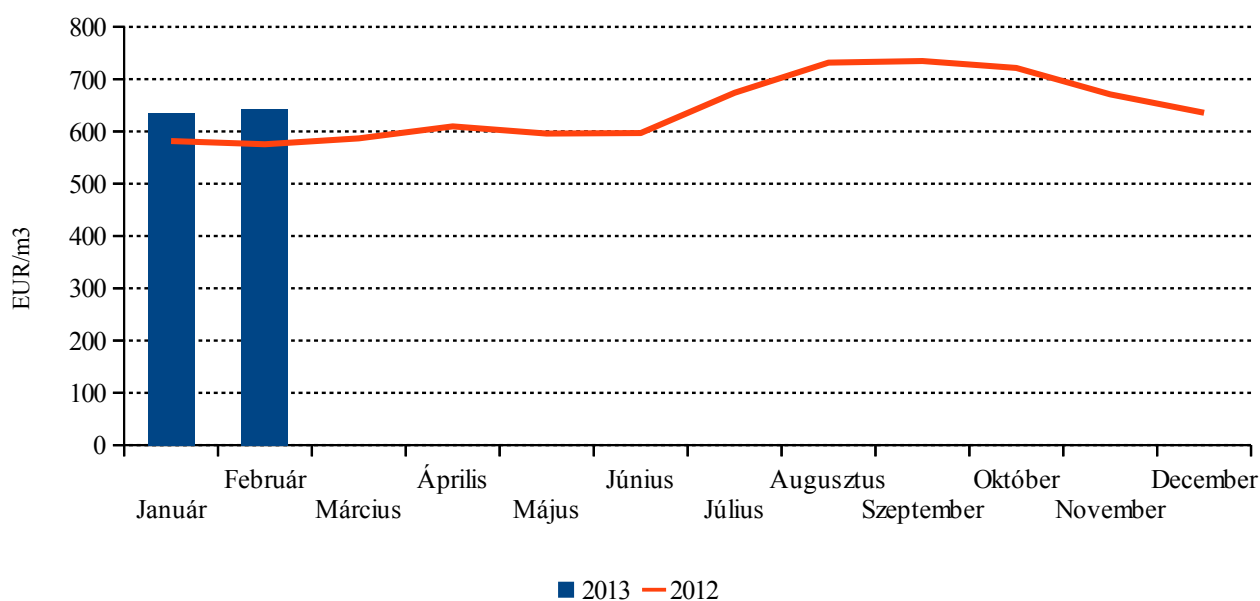
11. ábra: Az ásványolaj ára

Megjegyzés: IPE Brent ásványolaj jegyzése a londoni árutőzsdén.

Forrás: HGCA

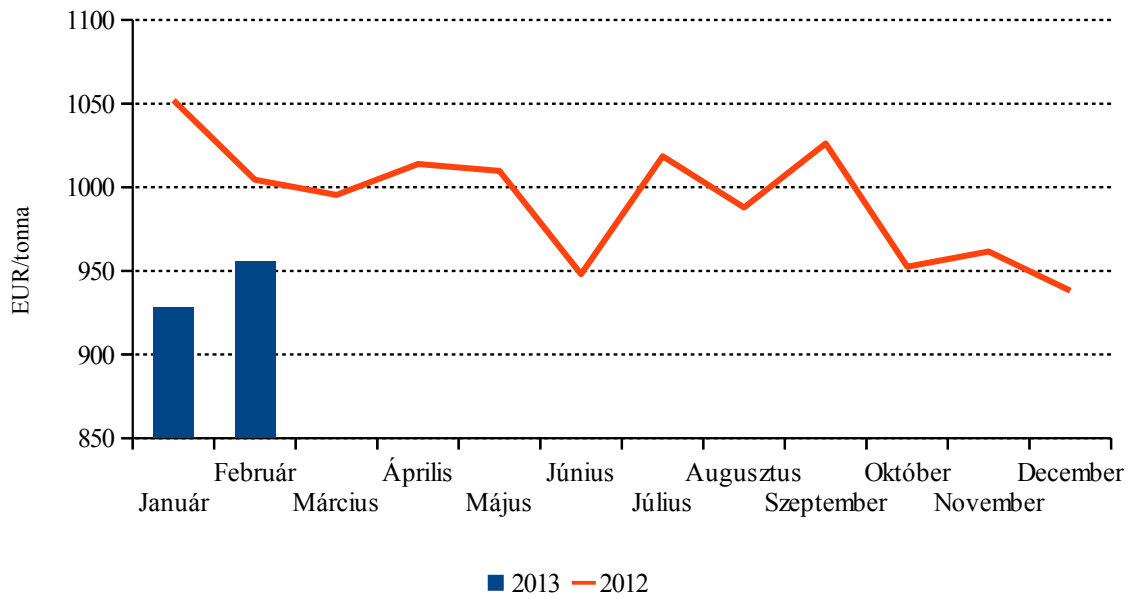
12. ábra: A bioetanol ára

Megjegyzés: 92-96% alkoholtartalom, nyugat-európai kikötők FOB T2.

Forrás: F.O.Licht

13. ábra: A repceolaj-metilészter ára

Megjegyzés. A nyugat Európai kikötőkben FOB (Free on Board), az EN 14214 szabványnak megfelel, dermedéspont -10-12 C
Forrás: F.O.Licht

